

VOISIKO SE OLLA METATAITO?

– Metataitojen kehittämistyö alkaa ’termityöllä’

Jotta tekeminen olisi metataitojen kehittämisessä johdonmukaista ja tuloksellista, on ensin varmistettava ns. yhteinen kieli. Sanoittamisen kautta haetaan jaettua ymmärrystä paitsi siitä, mitä metataidot ovat, myös minkälaiset metataidot ovat juuri meidän työssä tärkeitä ja millä periaatteilla niitä lähdetään kehittämään.

Metataidot ovat ammatillisia tai teknisiä osaamisia käsitteellisempiä ja ne vaativat laaja-alaisempaa tarkastelutapaa. Metataitojen yhdessä sanoittamiseen kannattaa panostaa jo alkumetreillä, sillä niille ei ole olemassa yhtä ehdotonta määritelmää tai valmista listaa.

Metataitoja voi lähteä nimeämään esimerkiksi seuraavien apukysymysten kautta:

- Mitkä taidot vastaavat kysymykseen ’miten teemme?’ (vrt. ’mitä teemme?’)
- Mitkä taidot tukeva olemassa olevia osaamisia? Mitkä auttavat hyödyntämään muita osaamisia?
- Mitkä taidot auttavat uuden oppimisessa ja poisoppimisessa?
- Mitkä taidot tukevat toimintaa, oli tilanne mikä tahansa?
- Mitkä taidot meidän työpaikalla tulisi kaikkien hallita?

Ilman sanoittamista metataidoilla on vaarana jäädä näkymättömäksi ja huomiotta. Vasta kun taidoille saadaan yhteiset nimet ja määritelmät, niistä pystytään yhdessä kommunikoimaan ja niitä voidaan lähteä systemaattisesti kehittämään.

Löydä tärkeimmät metataidot

Metataitojen kehittämisessä pilee todellisia menestyksen mahdollisuuksia. Niiden merkitys korostuu työelämän ja toimintaympäristöjen muuttuessa.

Jokaisen organisaation tulisi tunnistaa juuri sille tärkeät metataidot. Apukysymyksiä tässä vaiheessa voivat olla vaikka: Mitkä metataidot varmistavat juuri meidän organisaation menestyksen **vaihtoehtoisissa tulevaisuuksissa**? Entä mitkä taidot vahvistavat työntekijöidemme kykyä **menestyä uusissa tilanteissa**.

Työelämässä metataidot ovat usein jaettuja taitoja. Joidenkin metataitojen kohdalla voi olla tärkeää jopa kriittisen massan saavuttaminen.

Ylläpidä aktiivista keskustelua

Osvien ja tehokkaiden avainsanojen valinta auttaa usein pitämään metataitoja näkyvillä. Ne kiinnostävät yksittäiset taidot osaksi muuta kommunikointia ja arkea. Tätä aktiivista kytkemistä tarvitaan erityisesti koska metataidoissa kyse on ylätasoa taidoista. Hyvä avainsanaluettelo haastaa myös puhumaan metataidoista.

Laadi metataitojen merkityksestä ja niihin liittyvistä tavoitteista pääviestit. Pääviestejä voi hyödyntää metataitojen kehittämisen punaisena lankana. Ne auttavat kaikkia toimijoita keskittymään siihen mikä on tärkeää ja rakentaa yhteistä tietoisuutta aiheesta. Usein toistetut pääviestit muistetaan ja ne luovat otsikkoja metataitoajattelulle.

IDEA JATKOKEHITYKSEEN: Kohti alusta-ajattelua

Alusta-ajattelussa organisaation omat työntekijät, kumppanit ja sidosryhmät ymmärretään erilaisia metataitoja omaavien osaajien ekosysteeminä. Organisaation tehtävänä on rakentaa heille sellainen alusta, jossa osataan lähteä kokeilemaan uusia tekemisen ja oppimisen tapoja, uskalletaan puhua ja oppia virheistä ja saadaan moraalinen oikeutus käyttää resursseja omasta oppimiskunnosta huolehtimiseen.

Alusta-ajattelussa taitojen kehittämiselle tulee olla kaikille yhteinen suunta, toimintaperiaatteet ja arjen käytännöt. Alustalle voidaan rakentaa oppimiseen liittyviä työkaluja ja luoda yhteinen ymmärrys siitä, mitä oppiminen meillä on. Siellä voidaan tarjota ja ylläpitää toisiaan täydentäviä osaamisia. Avoimuuden periaatteella alustalla voidaan tehdä yhdessä näkyväksi miten ja missä oppimista tapahtuu, mitä se edellyttää ja miten opittu otetaan osaksi arjen tekemistä.

Alustan ekosysteemiajattelu sisältää sopimuksen siitä, että

- Työssä on oikeutus oppia mutta myös velvollisuus hyödyntää opittua käytännössä ja jakaa sitä muille.
- Alustalla tehdään aitoa ja aktiivista yhteistyötä ja harjoitellaan kollektiivisesti eteenpäin ohjaavan palautteen antamista.

Raivaisiko tämä tietä **oppimisen kulttuurille**?

.....
PÄÄVIESTINNE:
.....

”

”

.....
AVAINSANAT:
.....

#

#

#

.....
SEURAAVAT TOIMENPITEET
.....

KUKA

MITÄ

MISSÄ

MILLOIN

KUKA

MITÄ

MISSÄ

MILLOIN

KUKA

MITÄ

MISSÄ

MILLOIN

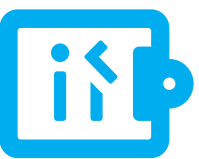
SANOITUS: YHTEISÖ JA METATAIDOT

YHTEISÖ

Tehdään yhteisenä ajattelutyötä.

MEILLE KRIITTISET METATAIDOT?

Näillä metataidoilla varmistamme menestyksen kaikissa tulevaisuuksissa.

Yhteiset

YHTEISET PERIAATTEEMME METATAITOJEN KEHITTÄMISESSÄ:

